1. (5 p.) Niech $k \geqslant 1$ i niech G będzie grafem. Załóżmy, że $V(G)$ można podzielić na rozłączne zbiory X_1, X_2, X_3 takie, że:

(1.) $\forall_{v \in X_3} N(v) \subseteq X_1$,

(2.) dla każdego $v \in X_3$ i dla każdego zbioru $S \subseteq X_1$ takiego, że $|S| = k$, jeśli $S \subseteq N(v)$, to istnieje $u \in X_2$ taki, że $S \subseteq N(u)$.

Pokaż, że jeśli $\chi(G[X_1 \cup X_2]) \leqslant k$, to $\chi(G) \leqslant k$.

Przypomnijmy, że przez $N(v)$ oznaczamy zbiór sąsiadów wierzchołka v.

Rozwiązanie. Załóżmy, że $\chi(G[X_1 \cup X_2]) \leqslant k$ i ustalmy poprawne k-kolorowanie f grafu $G[X_1 \cup X_2]$. Pokażemy, że możemy rozszerzyć f do poprawnego k-kolorowania grafu G. Niech $v \in X_3$. Z (1.) wszyscy sąsiedzi v są w X_1, więc są już pokolorowani przez f. Jeśli $|f(N(v))| \leqslant k-1$, tzn. na sąsiadach wierzchołka v występuje co najwyżej $k-1$ kolorów, to co najmniej jeden z k kolorów może być użyty do pokolorowania v i możemy rozszerzyć kolorowanie f na wierzchołek v.

Załóżmy więc, że sąsiedzi v są pokolorowani co najmniej k kolorami i niech $s_1, \ldots, s_k \in N(v)$ będą takie, że $f(s_i) = i$ dla $i \in [k]$. Ponieważ $S = \{s_1, \ldots, s_k\}$ spełnia $|S| = k$ i $S \subseteq N(v)$, to z (2.) istnieje $u \in X_2$ taki, że $s_i \in N(u)$ dla każdego $i \in [k]$. To znaczy, że wierzchołek u sąsiaduje z wierzchołkami pokolorowanymi przez f na k różnych kolorów. Ale wtedy u nie może być pokolorowany przez f na żaden z k kolorów – sprzeczność, bo założyliśmy, że $u \in X_2$ był już pokolorowany przez f.

Zatem każdy wierzchołek $v \in X_3$ ma wszystkich sąsiadów pokolorowanych przez f na co najwyżej $k-1$ kolorów i możemy f rozszerzyć na każdy taki wierzchołek. $\square$

2. (5p.) Niech $G = (X \cup Y, E)$ będzie grafem dwudzielnym (o klasach dwudzielności X i Y), a M i N dwoma skojarzeniami w G. Niech A będzie podzbiorem zbioru X złożonym z wierzchołków, które pokryte są przez skojarzenie M, a B podzbiorem zbioru Y złożonym z wierzchołków, które pokryte są przez skojarzenie N. Pokaż, że w G istnieje skojarzenie, które pokrywa zbiór $A \cup B$.

Rozwiązanie. Rozważmy podgraf $H := G[M \cup N]$ grafu G indukowany przez krawędzie skojarzeń M i N. Krawędzie tego podgrafu pokrywają oczywiście zbiór $A \cup B$, ale nie muszą stanowić skojarzenia. Wybierzemy pewien podzbiór zbioru krawędzi grafu H, który spełni oba stawiane warunki. Jak wiadomo $\Delta(H) \leqslant 2$, czyli każda składowa grafu H jest ścieżką lub cyklem. Dodatkowo każdy cykl ma parzystą długość (są co najmniej dwa powody ku temu – po pierwsze H skonstruowaliśmy z dwóch skojarzeń, po drugie H jest grafem dwudzielnym, jako podgraf grafu dwudzielnego).

Z każdego cyklu wybieramy co drugą krawędź. Ten zbiór krawędzi pokrywa ten sam zbiór wierzchołków, co cały cykl, a jest już skojarzeniem. Podobnie ze ścieżki nieparzystej długości (czyli o nieparzystej liczbie krawędzi) wybieramy co drugą krawędź poczynając od skrajnej – ten zbiór krawędzi pokrywa ten sam zbiór wierzchołków, co cała ścieżka, a jest skojarzeniem. Do rozważenia pozostały ścieżki parzystej długości. Niech $P = (v_0, e_1, v_1, \ldots, v_{2k-1}, e_{2k}, v_{2k})$ będzie składową grafu H. Wierzchołki v_0 i v_{2k} należą do tej samej klasy dwudzielności grafu G, bez straty ogólności przyjmijmy, że $v_0, v_{2k} \in X$. Z kolei krawędzie e_1 i e_{2k} pochodzą różnych skojarzeń wyjściowych. Znowu bez straty ogólności przyjmijmy, że $e_1 \in M$, a $e_{2k} \in N$. Oznacza to, że $v_{2k} \notin A \cup B$: z jednej strony $v_{2k} \notin A$, bo nie jest końcem żadnej krawędzi ze skojarzenia M, a z drugiej $v_{2k} \notin B$, bo $v_{2k} \in X$. Wtedy zbiór krawędzi $\{e_{2i-1} : i \in [k]\}$ (co druga, poczynając od e_1) pokrywa te same wierzchołki ze zbioru $A \cup B$, co ścieżka P i jest skojarzeniem.

Szukanym skojarzeniem jest suma skojarzeń znalezionych dla poszczególnych składowych grafu H. $\square$

3. (5p.) Niech $N = (G, c, s, t)$ będzie siecią, w której największy przepływ ma wartość $z > 0$. Dla dowolnego łuku $a \in A(G)$, przez $c_{[a+]}$ oznaczmy funkcję, uzyskaną z c przez zwiększenie przepustowości łuku a o 1 (pozostałe przepustowości pozostają bez zmian). Podobnie, przez $c_{[a-]}$ oznaczmy funkcję, uzyskaną z c przez zmniejszenie przepustowości łuku a o 1 (pozostałe przepustowości pozostają bez zmian).

Niech A^+ będzie zbiorem tych łuków a, dla których największy przepływ w sieci $(G, c_{[a+]}, s, t)$ ma wartość większą niż z. Niech A^- będzie zbiorem tych łuków a, dla których największy przepływ w sieci $(G, c_{[a-]}, s, t)$ ma wartość mniejszą niż z.

Udowodnij lub obal poniższe stwierdzenia.

1. Dla każdej sieci N, spełniającej założenia, zbiór A^+ jest niepusty.
2. Dla każdej sieci N, spełniającej założenia, zbiór A^- jest niepusty.

Rozwiązanie. Najpierw pokażmy, że zdanie 1. jest nieprawdziwe. Rozważmy sieć jak na rysunku poniżej (liczby oznaczają przepustowości krawędzi). Największy przepływ w tej sieci ma wartość 1. Po zwiększeniu przepustowości dowolnego łuku o 1, największy przepływ nadal będzie miał wartość 1.

$$s \xrightarrow{1} v \xrightarrow{1} t$$

Teraz pokażemy, że zdanie 2. jest prawdziwe. Niech f będzie największym przepływem w N, a $K = (S, \overline{S})$ będzie najmniejszym przekrojem. Z tw. Forda-Fulkersona wiemy, że $\operatorname{val} f = \operatorname{cap} K$, a ponieważ $\operatorname{val} f = z > 0$, wnioskujemy, że w K musi istnieć krawędź o dodatniej przepustowości. Weźmy taką krawędź a. Pokażemy, że $a \in A^-$.

Rozważmy sieć $N' = (G, c_{[a-]}, s, t)$. Zwróćmy uwagę, że zbiór krawędzi $K = (S, \overline{S})$ jest przekrojem w sieci N' i jego przepustowość wynosi $\sum_{e \in K} c_{[a-]}(e) = \sum_{e \in K} c(e) - 1 = \operatorname{cap} K - 1 = z - 1$. Zatem, stosując twierdzenie Forda-Fulkersona dla sieci N', otrzymujemy, że największy przepływ w tej sieci ma wartość co najwyżej $z - 1$. Oznacza to, że $a \in A^-$. $\square$

4. (5p.) Niech G_1 i G_2 będą spójnymi grafami, każdy o co najmniej trzech wierzchołkach. Pokaż, że $G_1 \,\square\, G_2$ jest planarny wtedy i tylko wtedy, gdy dla pewnych $t, m, k \geqslant 3$, spełniony jest jeden z poniższych warunków:

(i) $G_1 = P_t$ oraz $G_2 = P_m$ (czyli G_1 i G_2 są ścieżkami),

(ii) $\{G_1, G_2\} = \{P_t, C_k\}$ (czyli jeden z nich jest ścieżką, a drugi cyklem).

Przypomnijmy, że dla grafów G_1 i G_2 ich iloczyn $G_1 \,\square\, G_2$ definiujemy następująco:

$$\begin{aligned} V(G_1 \,\square\, G_2) =& V(G_1) \times V(G_2), \\ E(G_1 \,\square\, G_2) =& \Big\{(v_1, v_2)(u_1, u_2) \mid \big(v_1 = u_1 \text{ i } v_2u_2 \in E(G_2)\big) \text{ lub } \big(v_1u_1 \in E(G_1) \text{ i } v_2 = u_2\big)\Big\}. \end{aligned}$$

Rozwiązanie. Najpierw pokażemy, że grafy $P_t \,\square\, P_m$, $P_t \,\square\, C_k$ oraz $C_k \,\square\, P_t$ można narysować w sposób planarny. Istotnie, oznaczmy przez $a_1, \ldots, a_t$ i $b_1, \ldots, b_m$, odpowiednio, kolejne wierzchołki ścieżek P_t i P_m oraz przez $c_1, \ldots, c_k$ kolejne wierzchołki cyklu C_k. Na rysunku poniżej po lewej stronie przedstawiono $P_t \,\square\, P_m$, a po prawej $P_t \,\square\, C_k$ (który, jak wiemy z ćwiczeń, jest izomorficzny z $C_k \,\square\, P_t$).

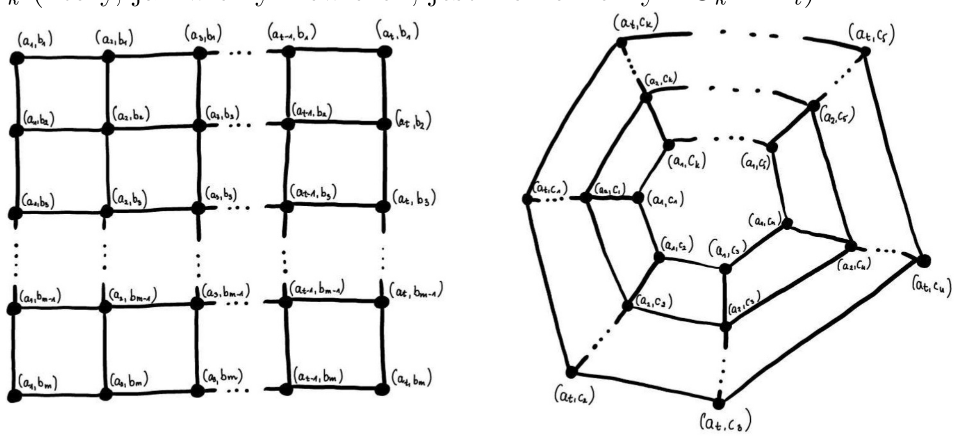

Żeby pokazać implikację w drugą stronę, załóżmy, że G_1 i G_2 są takie, że żaden z warunków (i), (ii) nie zachodzi. Oznacza to, że grafy G_1 i G_2 nie są (jednocześnie) ścieżkami oraz że jeśli jeden z nich jest ścieżką, to drugi nie może być cyklem. Chcemy pokazać, że $G_1 \,\square\, G_2$ nie jest planarny.

Przypadek 1: Jeden z grafów G_1 lub G_2 nie jest ścieżką ani cyklem, bez utraty ogólności załóżmy, że tym grafem jest G_1. Skoro tak, a przy tym jest spójny, to G_1 musi zawierać wierzchołek stopnia co najmniej 3. Oznaczmy taki wierzchołek przez v, a jego trzech różnych sąsiadów przez x_1, x_2 i x_3. Graf G_2 jest spójnym grafem o co najmniej 3 wierzchołkach, zawiera więc wierzchołki a_1, a_2 i a_3, które tworzą (niekoniecznie indukowaną) ścieżkę o trzech wierzchołkach. Zauważmy, że $G_1 \,\square\, G_2$ zawiera podgraf przedstawiony na rysunku obok (lewy rysunek), w którym znajdziemy podpodział $K_{3,3}$ (prawy rysunek). Zatem graf ten nie jest planarny.

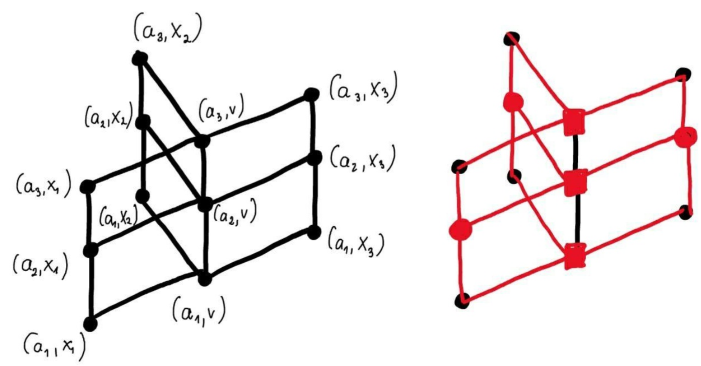

Przypadek 2: G_1 jest ścieżką lub cyklem oraz G_2 jest ścieżką lub cyklem. Ponieważ żaden z warunków (i), (ii) nie zachodzi, pozostaje nam do rozważenia możliwość, że zarówno G_1 jak i G_2 są cyklami. Jednak wiemy z ćwiczeń (zadanie 8.1. d)), że iloczyn dwóch cykli nie jest grafem planarnym, co kończy dowód. ☐